

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00377/20/5201

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

20.6.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **27.6.2022**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 20.6.2022 nro 22/0030/1, valitus vesitalousasiassa, laiturin rakentaminen sekä laiturin edustan vesialueen ja tuloväylän ruoppaaminen, Rauma.

Luvan hakija

Rauman Satama Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **20.6.2022 – 27.7.2022** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 27.7.2022.**

Antopäivä
20.06.2022

Päätösnumero
22/0030/1

Diaarinumero
00377/20/5201

Asia	Valitus vesitalousasiassa
Muutoksenhakijat	Pro Petäjäs ry ja sen 41 valituskirjelmästä tarkemmin ilmenevää asiakumppania
Luvan hakija	Rauman Satama Oy

Päätös, johon on haettu muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 6.2.2020 nro 38/2020

Aluehallintovirasto on myöntänyt Rauman Satama Oy:lle luvan laiturin rakentamiseen merialueelle, laiturin edustan syventämiseen ruoppaamalla ja louhimalla sekä tuloväylän ruoppaamiseen Rauman kaupungissa 13.5.2019 päivitetyn hakemuksen mukaisesti.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja päätökseen sisältyviä lupamääräyksiä.

Aluehallintovirasto on antanut seuraavat lupamääräykset:

Rakenteet ja toimenpiteet

1. Suunnitellun laiturin edustan vesialue ja tuloväylä on ennen varsinaista ruoppausta kuorintaruopattava 10.5.2019 päivätyn väyläsuunnitelmapiirustuksen nro 211 (mittakaava 1:4 000) mukaisesti. Kuorintaruoppausmassojen määrä on noin 18 000 m³ltr.

Kuorintaruoppausmassat on sijoitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa vastaanottaa kyseisenlaisia massoja. Massojen sijoituspaikka on ilmoitettava

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen läjityksen aloittamista.

2. Suunnitellun laiturin edustan vesialue ja tuloväylä on ruopattava ja louhitava 10.5.2019 päivätyin väyläsuunnitelmapiiirustuksen nro 211 (mittakaava 1:4 000) mukaisesti tasoon $N_{2000} -13,5$ m. Ruoppausmassoja saa olla enintään noin 167 000 m³ltr, kitkamaita 30 000 m³ltr ja louhemassoja 18 000 m³ltr.

Pehmeät ruoppausmassat saadaan sijoittaa Järviuodon altaaseen päätöksen nro 248/2014/2 mukaisesti. Puhtaita kitkamaita ja louheita voidaan hyötykäyttää sataman täyttökohteissa.

3. Laiturialue on rakennettava 8.5.2019 päivätyjen asemapiirroksen nro 46 (mittakaava 1:1 000), pohja- ja sivukuvapiirustuksen nro 47 (mittakaava 1:400) sekä poikkileikkauspiirustusten A-A nro 48 (mittakaava 1:200) ja B-B nro 49 (mittakaava 1:100) mukaisesti. Laiturialueen pituus on noin 530 m. Laiturin kansi ja taustan täyttöalue ovat noin tasolla $N_{2000} +3,15$ m. Vesialuetta saadaan täyttää laiturialueen rakentamisen yhteydessä enintään 4,5 ha.

Laiturin taustan täytöissä saadaan käyttää maa- ja kiviainesta, jonka haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnsarvot.

Vesialueen täytöissä käytettävän louheen seassa ei saa olla panoslankoja, roskaa tai muuta materiaalia, jotka voivat aiheuttaa roskaantumista tai ympäristön pilaantumista vesialueella tai rannoilla.

Töiden suorittaminen

4. Työt on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti. Ruoppaus- ja louhintatöitä ei saa tehdä kalojen kutuaikaan ja lintujen pesimäaikaan 15.4.–31.8.

Töistä aiheutuvaa tarpeetonta veden samentumista tulee välttää.

Mikäli töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on ne kohdat, joissa jäätä on rikkottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

5. Pilaantuneiden sedimenttien kuorintaruoppauksissa on käytettävä suljettua kauhaa tai muuta vastaavaa menetelmää, jolla ehkäistään ruoppausmassan huuhtoutumista ja sekoittumista veteen.

6. Ruoppausmassojen kuljetuksessa on huolehdittava, ettei massoja pääse valumaan mereen kuljetuksen aikana. Maa-ainesmateriaaleja muualle kuljetettaessa tai maalle läjitettäessä, tulee varmistaa, että massat eivät pääse missään olosuhteissa valumaan vesistöön.

7. Työt on toteutettava alueella sijaitsevia johtoja ja kaapeleita vaurioittamatta sekä tarvittaessa sovittava johtojen ja kaapeleiden siirrosta niiden omistajien kanssa.

8. Työt on tehtävä siten, että niistä ei aiheudu haittaa tai vaaraa vesiliikenteelle. Mikäli työt vaativat vesiliikenteen tilapäistä sulkemista, on luvan saajan tehtävä ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom) ja Rauman kaupungille.

9. Töiden päättyessä töiden jäljet on siistittävä ja paikat saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti sopivaan kuntoon. Rakentamisesta mahdollisesti tulleet roskat on siivottava vesi- ja ranta-alueilta.

Kunnossapito

10. Luvan saajan on huolehdittava laiturin kunnossapidosta asianmukaisesti.

Kalatalousmaksu

11. Luvan saajan on maksettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalatalousmaksua 5 000 euroa niiltä vuosilta, kun luvan mukaisia töitä tehdään sekä yhtenä töiden valmistumisen jälkeisenä vuonna käytettäväksi hankkeen aiheuttamien kalataloudellisten vahinkojen vähentämiseksi.

Kalatalousmaksu on maksettava töiden aloittamisvuonna viimeistään joulukuun loppuun mennessä, mikäli työt aloitetaan määräyksen mukaista maksuajankohtaa myöhemmin.

Korvaukset

12. Töiden suorittamisesta aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

Tarkkailu

13. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia merialueen tilaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle kolme kuukautta ennen tarkkailun ja toiminnan aloittamista. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana yhteistarkkailua. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista.

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

14. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia kalatalouteen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava kalatalousviranomaiselle kolme kuukautta ennen tarkkailun ja toiminnan aloittamista. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista.

Kalatalousviranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

15. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kymmenen vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

16. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle, Rauman kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom) ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

17. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle, Rauman kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom).

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä tiedot hankealueen kartoitustietojen muutoksista. Tiedot on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom) sen edellyttämällä tavalla ja muodossa.

Aluehallintoviraston päätöksen perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Hankkeen tarkoitus ja siitä saatava hyöty

Hanke mahdollistaa uuden satamanosan käyttöönoton Ulko-Petäjäksi satamaan. Laajennettu satama ja uusi laituri palvelevat merikuljetuksia aiempaa paremmin mahdollistaen tavaran tehokkaamman liikuttelun merikuljetusten yhteydessä. Hankkeella on suuri merkitys vientiteollisuudelle ja Rauman seudun elinvoimaisuudelle. Isompien aluskokojen myötä saavutetaan myös hyötyjä ympäristölle.

Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaisilla pitoisuustasoilla 1A-1C olevia pehmeitä ruoppausmassoja hyödynnetään uuden Järviluodon satamanosan rakennusmateriaalina, jossa niistä voidaan toteutustavasta riippuen rakentaa joko kantavaa kenttää (stabilointi) tai erilaisilla peittorakenteilla kevyelle toiminnalle soveltuvaa kenttää. Lisäksi laiturin edustan vesialueen ja tuloväylän syventämisestä saatavat kitkamaat ja louheet voidaan käyttää hyödyksi uuden laiturin tausta-alueen rakentamisessa.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan asemakaavan vastainen eikä hanke estä voimassa olevien kaavojen toteuttamista.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hankkeen toteuttamisesta aiheutuu paikallista ja lähinnä töiden aikaista saamentumista merialueella sekä mahdollisesti ravinteiden ja haitta-aineiden pitoisuuksien nousemista läheisellä vesialueella. Lisäksi hankkeesta aiheutuu väliaikaista haittaa lähialueiden kalakannoille ja kalastukselle. Haittoja este-

tään ja vähennetään lupamääräysten mukaisilla toimenpiteillä. Lisäksi hakijalle on asetettu kalatalousmaksu kalakannoille aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi.

Vesialuetta muuttuu noin 4,5 ha laiturin rakentamisen myötä maa-alueeksi. Hanke ei muutoin aiheuta pysyvää haittaa vesiympäristölle tai alueen muulle käytölle.

Natura, luonnonarvot ja meren/vesienhoitosuunnitelma, tulvariskien hallintasuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointi

Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 -alueita eikä luonnonsuojelualueita. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevien lintukarin ja lintuluodon sekä kalojen kutumahdollisuuden turvaamiseksi ruoppaus- ja louhintaaikaa on katsottu tarpeelliseksi rajoittaa.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Rauman edustan vesimuodostuman ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2021 mennessä. Ruoppausalueella ei ole luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää pohjaa ja merenpohja ei ole koskematon. Hankkeen vaikutukset vesistöön ovat vähäisiä ja ohimeneviä, joten hankkeen ei katsota lupamääräysten mukaisesti toteutettuna vaikuttavan haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tai Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Hakemuksen mukainen toiminta vastaa Rauman sataman laajentamista koskevassa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa käytettyä 0-vaihtoehtoa. Yhteysviranomaisen 29.5.2009 päivätyssä lausunnossa esiintuomat 0-vaihtoehtoa koskevat vaikutukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Etuverailu

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille ja yksityisille eduilla saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille ja yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Pro Petäjäs ry asiakumppaneineen on vaatinut aluehallintoviraston päätöksen kumoamista ja Rauman Satama Oy:n hakemuksen hylkäämistä. Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet, että hallinto-oikeus muuttaa päätöksen lupamääräyksiä seuraavasti:

Lupamääräykseen 1 on lisättävä kohta, jonka mukaan pehmeät massat, jotka ennen laiturerakenteen asentamista on ruopattava laiturerakenteen alta ja sen taustalta, on ennen ruoppausta kuorittava kauttaaltaan vähintään 30 cm:n syvyydeltä, mikäli ennen työtä sedimentistä otettavat näytteet osoittavat, että sedimentti yli 30 cm:n syvyydessä on mereen läjityskelpoista. Tutkimukset on tehtävä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräyksiin on lisättävä kohta, jonka mukaan hankealueen ruopattavat osat on ruoppaustyön aikana erotettava muusta merialueesta suodatinkangasverholla, joka ulottuu pinnasta pohjaan ja joka on painotettava. Verhoon saa tehdä tarvittavat kulkuaukot, jotka on pidettävä suljettuna, kun niissä ei liikennöidä. Niissä kohdissa, jossa verhon käyttö ei ole mahdollista laivaliikenteen johdosta, voidaan käyttää Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla kuplaverhoa.

Lupamääräykseen 4 on lisättävä kohta, jonka mukaan mitään töitä ei saa tehdä 1.6-31.7.

Lupamääräystä 15 on muutettava siten, että määräajat lyhennetään puoleen, eli töiden aloittamisen määräaika kahteen vuoteen ja töiden loppuunsaattamisen määräaika viiteen vuoteen päätöksen lainvoimaisuudesta.

Päätöksen kumoamisvaatimuksen perusteina valituksessa on esitetty muun ohella seuraavaa:

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia ei ole tehty lain edellyttämällä tavalla. Laiturin ja siihen liittyvän satamalaajennuksen on perustuttava ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Lupahakemuksessa ja valituksenalaisessa päätöksessä vedotaan ympäristövaikutusten arvioinnin osalta 7.1.2009 valmistuneeseen arviointiselostukseen ja Lounais-Suomen ympäristökeskuksen yhteysviranomaisena siitä antamaan lausuntoon. Niissä ei kuitenkaan ole lainkaan tarkasteltu nyt kyseessä olevaa laituri- ja satamakenttäalueineen (4,5 ha). Niissä on tarkasteltu vain noin 20 ha:n aluetta ilman laituria, joka tulee täyteen rakennetuksi, kun Ulko-Petäjäksi 4. vaihe valmistuu. Kyseisen vaiheen vesitalouslupa on perustunut 23.4.1998 päivättyyn YVA-selostukseen. Hankkeeseen olisi pitänyt soveltaa 16.5.2017 voimaan tullutta lakia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017). Hankkeessa tulisi soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 kohtaa 9 f.

Lupapäätöksen mukaan laituri sijoittuu alueelle, joka mahdollistaa LNG-terminaalien rakentamisen alueelle. Väite ei pidä paikkansa, sillä LNG-kaava-alue on sijoitettu osaksi rakenteilla olevaa Ulko-Petäjäksi 11,5 ha:n täyttöaluetta. Laituri- ja satamakenttäalue sijoittuu kokonaisuudessaan varsin kauas LNG-kaava-alueesta eikä mikään osa ulotu sen puolelle. Lupapäätöksen mukaan Petäjäksi niemenkärki on kaavoitettu sataman suojaviheralueeksi. Tosiasiassa vain niemenkärjen satamanpuoleinen eteläranta on kaavoitettu suojaviheralueeksi.

Lupa on myönnetty oleellisesti hakemusta ja sen täydennyksen hakemussisällön määrittelyä laajempaan. Laiturin rakentamisen sekä laituri- ja satamakenttäalueen ruoppaamisen lisäksi päätöksen lupamääräyksen 3 viimeisen lauseen mukaan ”Vesialuetta saadaan täyttää laituri- ja satamakenttäalueen rakentamisen yhteydessä enintään 4,5 ha.” Tällä lupamääräyksen maininnalla ei voida laillisesti laajentaa luparatkaisun sisältöä.

Aluetta, jolla on pehmeitä massoja, jotka on poistettava, ei ole tutkittu riittävästi. Tutkimus on tehty vain alkuperäisen suunnitelman perusteella laituri- ja satamakenttäalueen ulkopuolelta.

Kuorintaruoppausmassojen ja taustatäyttöjen määrät on ilmoitettu olennaisesti todellista pienemmiksi.

Lupamääräysten muuttamista koskevia vaatimuksia on perusteltu muun muassa seuraavasti:

Lupamääräysten on soveltuvin osin oltava yhdenmukaisia Ulko-Petäjäksi laajennushanketta koskevien Länsi-Suomen ympäristökeskuksen päätöksen 19.5.2009 nrot 38/2009 ja 39/2009, hallinto-oikeuden päätöksen 1.7.2010 nro 10/0175/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 20.12.2011 taltionumero 3679 lupamääräysten kanssa.

Lupamääräykseen 1 tehtäväksi esitettyä muutosvaatimusta on perusteltu viittaamalla Ulko-Petäjäksi laajennushankkeen lupapäätöksen lupamääräykseen 6 ja esitetty, että lupamääräysten tulee vastata toisiaan.

Vaatimusta suodatinkangasverhon lisäämisestä lupamääräykseen on perusteltu viittaamalla Ulko-Petäjäksi laajennushankkeen lupapäätöksessä olevaan suodatinkangasverhon käyttöä koskevaan lupamääräykseen 10. Lupamääräys suodatinkangasverhosta on ympäristön kannalta tärkeä. Suojaverho on välttämätön kaikissa olosuhteissa, jonka vuoksi asiasta on oltava yksiselitteinen lupamääräys.

Vaatimusta lupamääräyksen 4 muuttamisesta on perusteltu viittaamalla Ulko-Petäjäksi laajennushankkeen lupapäätöksen lupamääräykseen, jonka mukaan töitä saa suorittaa Ulko-Petäjäksi alueella yhden kalenterivuoden aikana myös 1.6.-31.7. Muina kalenterivuosina töitä ei saa suorittaa edellä mainittuna aikana.

Töitä on tehty lupamääräysten vastaisesti myös kesällä 2019. ELY-keskus ei ole pyynnöistä huolimatta puuttanut tilanteeseen.

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa. Lähialueella on Toinen Petäjäs, jonka pääosa on Petäjäksi maakunnallisestikin merkittävää puistoaluetta sekä tärkeä retkeilykohde. Toisella Petäjäksi ja lähisaarilla on lukuisia kesäasuntoja. Alueella veneillään ja melotaan paljon, siellä on myös useita venesatamia.

Lupamääräyksen 15 mukaisten määräaikojen muuttamista on perusteltu sillä, että hakemussuunnitelman mukainen hankkeen toteuttamisaika on verraten lyhyt, joten maksimiaikojen myöntämiseen ei ole perusteita.

Kyseessä on merkittävää hanketta koskeva lupapäätös, jossa lupamääräykset on asetettava varovaisuusperiaatteen mukaisesti luonnon ja ympäristön suojaamiseksi.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on lausunnossaan esittänyt, että luparatkaisussa laiturilla on tarkoitettu kokonaisuutta eli laituria täyttöineen hakemuksen mukaisesti, kuten lupamääräyksestä 3 ilmenee. Aluehallintovirasto on hakemuksen kuuluttamisen jälkeen pyytänyt hakijaa tarkentamaan hakemuksessa esitettyjä ristiriitaisia tietoja esimerkiksi likaantuneiden massojen määrästä.

Rauman kaupungin ympäristö- ja lupalautakunta Rauman kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena on vastineessaan esittänyt, että vaatimus päätöksen kumoamisesta on perusteeton. Sataman laajennussuunnitelmien muutokset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn jälkeen eivät ole sellaisia, joiden vuoksi olisi perusteltua lähteä uudelleen ympäristövaikutusten arviointivaiheesta alkuun. Muuttuneet seikat on selvitetty riittävästi lupaprosessissa. Pilaantuneen sedimentin kuorimissyvyyden tarkastelu ruoppaus- ja läjitysohjeen mereen läjittämiskelpoisuuden kriteerein ei ole perusteltua, koska massat läjitetään Järviluodon läjitysaltaaseen. Valituksessa esitetty veden samentumisesta aiheutuva huoli on aiheellinen. Ei ole hyvä, että samentumisen leviämisen estäminen on jäänyt lupapäätöksessä lähes yksin luvansaajan harkintaan. Tukena tulee olla ajantasainen tarkkailu.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Museovirasto on ilmoittanut, ettei valitus liity sen toimialaan eikä se anna vastinetta.

Rauman kaupungille, Rauman kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineiden antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

Rauman Satama Oy on vastineessaan esittänyt, että valitus hylätään. Laiturihanke sijoittuu kokonaisuudessaan kaavassa merkitylle alueelle LS, joka mahdollistaa satamatoiminnot. LNG-terminaalia ei rakenneta kaavassa varatulle alueelle, eikä laituri sijaitse LNG-terminaalin sijoittamisen mahdollistavan kaavamerkinnän kohdalla.

Hakemuksen mukainen toiminta vastaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä kuvattua vaihtoehtoa 0. Vuonna 2011 päättyneessä YVA-menettelyssä Ulko-Petäjäksi laajennusalue oli mukana 0-vaihtoehdossa. Ympäristövaikutusten arviointimenettely on yhteysviranomaisen antamassa lausunnossa todettu riittäväksi. Satama-alueen laajentamisen suunnitelmien tarkentuminen ei tee ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hyödyttömäksi tai vanhentuneeksi ja se vastaa riittävällä tarkkuudella toteutettavaa hanketta. Vuonna 1998 tehdyssä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä, joka on ollut pohjana vuosien 2008-2011 ympäristövaikutusten arviointimenettelylle, Ulko-Petäjäksi alue oli mukana useammassa vaihtoehdossa. Vanhan lain aikana tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely ei ole vanhentunut.

Lupahakemuksessa on esitetty kaksi eri massamäärää pilaantuneiden maa-ainesten osalta. On tyypillistä, että määrät tarkentuvat hankkeen edetessä. Viimeaikaisten sedimenttitutkimusten mukaan pilaantuneisuutta esiintyy alueella yleisesti pintakerroksessa 0-30 cm. Tämänhetkisen arvion perusteella ruoppausmäärä pilaantuneiden maa-ainesten osalta tulee olemaan 19-22 000 m³ ktr. Kaikki pilaantuneet massat ruopataan ja käsitellään lupaehtojen mukaisesti. Pilaantuneet massat sijoitetaan Järviluodon läjitysaltaaseen ympäristöluvan ehtojen mukaisesti ja myös muut pehmeät massat tullaan sijoittamaan läjitysaltaisiin.

Osa ruoppausalueesta sijoittuu käytössä olevalle Valkeakaran väyläalueelle ja Petäjäksi alusten kääntöalueelle, eikä laivaliikenteen vuoksi näille alueille voida asentaa suojaverhoa. Ruoppaustöitä voidaan säädellä tuuli- ja virtausolojen mukaisesti tai käyttää samentuman leviämistä rajoittavia teknisiä ratkaisuja. Lupamääräyksissä esitetyt tarkkailutoimenpiteet veden samentumiseen liittyen ovat riittävät.

Rakentamistöiden rajoittaminen kokonaan kesäkuukausiksi on työmaajärjestelyiden näkökulmasta haastavaa ja kallista. Kaikkien töiden keskeyttäminen kesäkuukausiksi pidentäisi hankkeen toteuttamisaikaa ainakin yhdellä vuodella, jonka seurauksena olisi haittojen pitkittyminen. Töiden aloittamisen ja loppuunsaattamisen määräaikojen lyhentämiselle ei ole esitetty perusteita. Pyrkimys on aloittaa ja toteuttaa hanke mahdollisimman nopeasti lupamääräysten edellyttämällä tavalla.

Muutoksenhakija asiakumppaneineen on antamassaan vastaselityksessä esittänyt muun ohella, että kysymys ei ole laiturista täyttöineen, vaan 4,5 ha:n laajuisen vesialueen täyttämistä satamakentäksi. YVA-menettelyn osalta vastaselityksessä on korostettu sitä, että laiturin rakentaminen ja alueen lisätäyttö Ulko-Petäjäksi laajennusalueen viereen on täysin uusi, aiemmin käsittelemättömän asia, jota ei voida lukea kuuluvaksi satamatoimintoihin. Kysymys ei siten ole hankkeen muutoksesta, vaan täysin uudesta hankkeesta, joka ei ole miltei osin ollut YVA-menettelyn kohteena 7.1.2009 päivätyssä YVA-selostuksessa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena hallinto-oikeuden pyynnöstä antanut lausunnon ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamistarpeesta valituksenalaisen hankkeeseen. Lausunnossa on esitetty muun muassa, että hankkeeseen toteutettu YVA-menettely ei vanhene, mikäli hanke ei oleellisesti muutu aiemmin arvioidusta hankkeesta. Vuonna 1998 tehty Rauman satama-alueen laajentamista koskeva YVA-menettely on tehty sen hetkisen YVA-lain nojalla ja sen hetkellä vaikutusten arviointiin käytettävällä osaamisella. Tehty YVA-menettely on yhteysviranomaisen mielestä pätevä, mikäli hankealue ja hanketoiminnot pysyvät YVA-menettelyssä kuvattujen vaihtoehtojen mukaisina. YVA-menettely on vuonna 1998 todettu yhteysviranomaisen lausunnossa tehdyn YVA-lain mukaisesti ja toteuttamisvaihtoehtojen on todettu olevan toteuttamiskelpoisia.

Hankkeiden YVA-menettely tehdään yleensä hankesuunnittelun alkuvaiheessa. Tällöin on hyväksyttävä se, että hankkeisiin liittyy aina epävarmuutta ja tarkemmassa jatkosuunnittelussa jotkut hankkeen toiminnot saattavat muuttua hankealueella lopullisen toteuttamisen osalta. Oleellista on se, että hankekokoisuus on toiminnan kannalta arvioitu YVA-menettelyssä, hankkeen koko on tuotu esille laajimmassa ja pienimmässä vaihtoehdossa ja merkittävät hankkeen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset on arvioitu riittävällä tavalla YVA-menettelyssä.

Mikään Rauman satama-alueen laajentamista koskevan YVA-selostuksen 1998 tai YVA-selostuksen 2009 arvioiduista vaihtoehdoista ei täysin vastaa sijainniltaan ja toiminnoiltaan valituksenalaisessa aluehallintoviraston päätöksessä 6.2.2020 kuvattua Ulko-Petäjäksi suunniteltua laituirakennetta ja päätöksen

mukaista väylän ja laiturin edustan ruoppaustarvetta. Valituksenalaisen päätöksen mukainen toiminta kuuluu YVA-menettelyssä arvioidulle hankealueelle ja aluehallintoviraston päätöksen mukainen toiminta ei yhteysviranomaisen mielestä lisää alueen satamatoimintaa, ruoppaustarvetta tai maan ja kallion leikkaustarvetta tai satama-alueen täyttötarvetta oleellisesti siitä, mitä YVA-menettelyssä vuonna 1998 on arvioitu satamatoiminnoista todennäköisesti aiheutuvan. Yhteysviranomaisen mielestä aluehallintoviraston päätöksen mukainen laituri Ulko-Petäjäksi alueelle on arvioitu jo vuonna 1998 tehdyssä YVA-menettelyssä, vaikka tarkka sijainti eroaakin vuoden 1998 YVA-menettelyssä esitetyistä hankevaihtoehdoista.

Vuonna 2009 toteutettiin Rauman satama-alueen laajentamisesta toinen YVA-lain mukainen arviointimenettely. Arviointimenettelyssä on arvioitu vuoden 1998 YVA-menettelyyn verrattuna erilaisia Rauman sataman laajennusvaihtoehtoja. Yhteysviranomaisen on tällöin lausunnossaan kritisoinut YVA-selostuksen vaihtoehtojen kuvausta, jossa hankkeen nykytilan ja vaihtoehdon 0 (VE0) eli hankkeen toteuttamatta jättämisen todetaan olevan sama asia. Yhteysviranomaisen katsoi, että YVA-selostuksen olisi tullut kuvata Ulko-Petäjäksi tilannetta selkeämmin. Vaikutusten arvioinnissa Ulko-Petäjä on kuitenkin silloisen yhteysviranomaisen mielestä otettu riittävästi huomioon. Yhteysviranomaisen ei ole muulta osin kritisoinut hankkeesta vastaavan esitystä siitä, että vaikutusten arvioinnin lähtökohdaksi pidetään tilannetta, jossa koko Ulko-Petäjäksi alue on jo otettu kokonaan sataman käyttöön ja varsinaiset sataman laajennusvaihtoehdot alkavat tästä lähtökohdasta.

Lausunnon mukaan ELY-keskus on tulkinnut yhteysviranomaisena, että yhteysviranomaisen on jo vuonna 2009 arvioinut YVA-menettelyn aikana asian siten, että vuonna 1998 laadittu YVA-menettely on sisältänyt Ulko-Petäjäksi alueen käyttöönoton satamatoimintoihin sekä toiminnan ympäristövaikutusten arvioinnin. Sitä tietoa on sen vuoksi käytetty vuoden 2009 YVA-menettelyn lähtökohdaksi ja satama-alueen laajentamisen vaikutusten arvioinnin nykytilana. Tätä tulkintaa ei ole tarvetta muuttaa.

ELY-keskus on todennut yhteysviranomaisena, että sen näkemyksen mukaan valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen mukainen toiminta on arvioitu YVA-menettelyssä jo vuonna 1998, eikä päätöksen mukaisessa toiminnassa ole tapahtunut sellaista oleellista muutosta, joka olisi edellyttänyt uutta YVA-menettelyä YVA-lain (252/2017) 3 §:n 1 momentin perusteella tai 3 §:n 2 momentin perusteella.

Rauman Satama Oy on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon johdosta.

Muutoksenhakija asiakumppaneineen on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon johdosta antamassaan vastineessa uudistanut YVA-menettelystä valituksessa esittämänsä ja todennut muun ohella, että ELY-keskus on lausuntonsa lopputulemassa liiaksi venyttänyt vuoden 1998 YVA:n ajallista ja asiallista soveltamista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen perusteena olleet ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyneet asiakirjat.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut Lounais-Suomen ympäristökeskuksen asiakirjat Rauman Sataman ympäristövaikutusten arviointimenettelystä vuodelta 1998.

Merkintä

Asiaa ratkaistaessa hallinto-oikeuden käytössä on ollut seuraavat päätökset ja niiden perusteena olevat asiakirjat:

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätös 19.5.2009 nrot 38/2009 ja 39/2009 (LSY 2008-Y-75 ja LSY 2007-Y-202), Vaasan hallinto-oikeuden päätös 1.7.2010 nro 10/0175/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös 20.12.2011 taltionumero 3679.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten, täsmentää aluehallintoviraston päätöksen luparatkaisua ja muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 1 ja 3. Täsmennetty luparatkaisu ja muutetut lupamääräykset kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti (*täsmennys ja muutokset kursivilla*):

Aluehallintovirasto myöntää Rauman Satama Oy:lle luvan laiturin rakentamiseen merialueelle, *vesialueen täyttämiseen 4,5 ha:n alueelta*, laiturin edustan syventämiseen ruoppaamalla ja louhimalla sekä tuloväylän ruoppaamiseen Rauman kaupungissa 13.5.2019 päivätyn hakemuksen mukaisesti.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia määräyksiä.

1. Suunnitellun *laiturirakenteen alta*, laiturin edustan vesialueelta ja tuloväylältä on ennen varsinaista ruoppausta kuorintaruopattava *25.1.2019 päivätyn Sedimenttitutkimusraportin mukaiset pilaantuneisuustason 2 sedimentit* 10.5.2019 päivätyn väyläsuunnitelmapiirustuksen nro 211 (mittakaava 1:400) mukaisesti. (*Poistettu tekstiä*).

Kuorintaruoppausmassat on sijoitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa vastaanottaa kyseisenlaisia massoja. Massojen sijoituspaikka on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen läjityksen aloittamista.

3. Laiturialue on rakennettava 8.5.2019 päivättyjen asemapiirroksen nro 46 (mittakaava 1:1000), pohja- ja sivukuvapiirustuksen nro 47 (mittakaava 1:400) sekä poikkileikkauspiirustusten A-A nro 48 (mittakaava 1:200) ja B-B nro 49 (mittakaava 1:100) mukaisesti. Laiturialueen pituus on noin 530 m. Laiturin kansi ja taustan täyttöalue ovat noin tasolla $N_{2000} + 3,15$ m. (*Poistettu tekstiä*).

Laiturin taustan täytöissä saadaan käyttää maa- ja kiviainesta, jonka haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnsarvot.

Vesialueen täytöissä käytettävän louheen seassa ei saa olla panoslankoja, ros-kia tai muuta materiaalia, jotka voivat aiheuttaa roskaantumista tai ympäristön pilaantumista vesialueella tai rannoilla.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohdan mukaan lupa vesitaloushank-keelle myönnetään, jos hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Vesilain 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta yleiselle edulle aiheutuvia hyötyjä ja mene-tyksiä arvioidaan yleiseltä kannalta. Arvioinnissa voidaan käyttää raha-arvoa, jos hyödyn tai menetyksen suuruus voidaan määrittää rahassa.

Vesilain 3 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan yleisten hyötyjen ja menetyksen arvioinnissa on otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestä-misestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa ja merenhoito-suunnitelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Vesilain 3 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta saatavana yksityisenä hyötynä otetaan hu-omioon maa- tai vesialueen tai muun omaisuuden tuottavuuden tai käytettävyy-den parantumisesta aiheutuva omaisuuden käyttöarvon lisääntyminen sekä hankkeen toteuttamisesta välittömästi saatava muu etu.

Vesilain 3 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan toistaiseksi voimassa olevassa lu-vassa on määrättävä aika, jonka kuluessa vesitaloushanke on toteutettava ja toteuttamiseen ryhdyttävä. Määräaika hankkeen toteuttamiselle saa olla enin-tään kymmenen vuotta ja toteuttamiseen ryhtymiselle enintään neljä vuotta.

Vesilain 3 luvun 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupapäätöksessä on an-nettava tarpeelliset määräykset:

- 1) hankkeesta ja sen toteuttamisesta aiheutuvien haittojen välttämisestä siten kuin 2 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään;
- 2) maisemoinnista ja muusta työn jälkien poistamisesta; sekä
- 3) vesistön ja pohjavesiesiintymän tilan säilyttämistä varten tarpeellisista toi-menpiteistä ja laitteista.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 1 momentin mukaan tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympä-ristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1.

Liitteen (18.1.2019/126) 1 kohdan 9 alakohdan f mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettaviin meriväyliin, satamiin, lastaus- tai purkulaitureihin kantavuudeltaan yli 1 350 tonnin aluksille.

Liitteen (18.1.2019/126) 1 kohdan 12 mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan 1-11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Samana pykälän 3 momentin mukaan päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2. Hankkeen ominaisuuksista, sijainnista ja sen vaikutusten luonteesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 11 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 34 §:n 2 momentin mukaan se, jolla muutoin on oikeus hakea lupapäätökseen muutosta valittamalla, voi valituksessaan vedota siihen, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 40 §:n 1 momentin mukaan lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan sellaiseen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta tai hankkeen muutosta koskevaan toimivaltaisen viranomaisen päätökseen, jota koskeva aloite on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Asiassa saatu selvitys

Rauman Satama Oy:n 19.5.2019 täydennetyin vesitalouslupahakemuksen mukaan lupaa on haettu Ulko-Petäjäksiin laiturin rakentamiseen sekä laiturin edustan vesialueen ja tuloväylän ruoppaamiseen sekä ruoppausmassojen läjittämiseen. Hakemuksen mukaan hankkeen tarkoituksena on rakentaa 534 metrin mittainen Ulko-Petäjäksiin laituri, johon liittyy laiturin perustusalueen ja laiturialueen ruoppauksia sekä laiturin perustusalueen täyttöjä ja tasausta sekä ruoppausmassojen läjityksiä.

Hanke sijoittuu Rauman kaupungin omistamalle kiinteistölle [REDACTED]. Rauman satama sijaitsee Selkämeren edustalla Ison-Saukon ja Ison Järviluo-

don välissä. Rauman satama koostuu useista sataman osista, jotka ovat Öljysatama, Sisäsatama, Laitsaari, Keskussatama, Iso-Hakuni, Petäjäs ja Pikisaari. Satamaan johtaa kaksi meriväylää, pohjoinen Valkeakaran väylä (kulkusyvyys 7,5 metriä) ja eteläinen Rihtniemen väylä (kulkusyvyys 12 metriä). Hakemuksen mukainen laiturialue sijoittuu uusimman satamanosan Ulko-Petäjäksi alueelle. Alueella on voimassa 28.6.2004 hyväksytty asemakaava, jonka mukaan Ulko-Petäjäksi pohjoisosa ja sen edustalla oleva vesialue on osoitettu satamatoimintojen alueeksi (LS1). Asemakaavan kaavamääräysten mukaan alueelle saa sijoittaa satamatoimintaan liittyviä rakennuksia ja laitteita.

Hakemussuunnitelman liitteenä olleessa Ulko-Petäjäksi laiturin 8.5.2019 päivättyyn suunnitelmaselostukseen on liitetty laiturialueen asemapiirustus (piirustus nro 46), jossa on esitetty suunniteltu laiturialue mittakaavassa 1:1000. Asemakuvasta mitattuna laiturialueen pinta-ala taustatäyttöineen on noin 4,5 hehtaaria.

Hakemuksen liitteenä olleen 25.1.2019 päivätyn sedimenttitutkimusraportin mukaan sedimenttitutkimukset toteutettiin sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (YO1 / 2015) mukaisesti. Näytepisteitä oli yhteensä 29 pistettä, joista osalla 1 eli suunnitellun laiturin ja sen edustan alueella oli 17 pistettä. Pistetiheys täyttää sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen mukaisen suosituksen. Verrattaessa sedimenttitutkimusraportin liitteenä olevaa piirustusta YKK64381-1 ja hakemussuunnitelman liitteenä 4a olevaa laiturialueen asemapiirrosta (piirustus numero 46) voidaan nähdä, että sedimenttitutkimuksen osalla 1 ulottuu myös laiturin alle jäävälle alueelle.

Rauman sataman laajennuksesta on suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettely vuosina 1995-1998. YVA-selostuksessa on arvioitu 0+-vaihtoehdon lisäksi seitsemän muuta vaihtoehtoa. Ulko-Petäjäksi tarkastelu on tapahtunut osana vaihtoehtoja 1b, 2, 4a ja 4b. Lounais-Suomen ympäristökeskus YVA-yhteysviranomaisena on antanut arviointiselostuksesta lausunnon 14.9.1998, jossa se on katsonut, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointi on kokonaisuudessaan toteutunut YVA-lain (468/1994) periaatteiden mukaisesti.

Rauman sataman laajentamista koskeva toinen ympäristövaikutusten arviointimenettely on suoritettu vuonna 2009 ja sitä on täydennetty vuosina 2010 ja 2011. Hankkeen toteuttamisvaihtoehtoina YVA-selostuksessa on arvioitu 0-vaihtoehdon lisäksi neljää muuta vaihtoehtoa. 0-vaihtoehdossa satamatoimintoja jatketaan ainoastaan nykyisin satama-alueeksi kaavoitetulla alueella, Ulko-Petäjäksi laajennusalueella ja Iso-Hakunin uudella konttilaiturilla. Verrattuna vallitsevaan tilanteeseen 0-vaihtoehdossa Ulko-Petäjäksi alue, noin 20 ha, on otettu kokonaisuudessaan käyttöön. Lounais-Suomen ympäristökeskus YVA-yhteysviranomaisena on antanut arviointiselostuksesta lausunnon 29.5.2009, jossa on todettu, että arviointiselostus on laadittu YVA-lain mukaisesti.

Kysymyksessä oleva valituksenalaisen päätöksen tarkoittama hanke ei ole erikseen ollut ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kohteena.

Oikeudellinen arviointi

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Valituksessa on vedottu siihen, että valituksenalaisen päätöksen tarkoittamasta hankkeesta ei ole suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hallinto-oikeus on pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselta YVA-yhteysviranomaisena lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeesta nyt kysymyksessä olevassa hankkeessa. Lisäksi ELY-keskusta on pyydetty lausumaan näkemyksensä siitä, sisältyykö nyt kysymyksessä oleva hanke vuonna 1998 laaditun ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostukseen ja / tai 7.1.2009 päivättyyn ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Hallinto-oikeus katsoo asiakirjoista saatavan selvityksen ja ELY-keskuksen YVA-yhteysviranomaisena antaman lausunnon perusteella, että valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen tarkoittama hanke on osa Rauman sataman laajennushanketta Ulko-Petäjäksi alueella. Näin ollen hankkeessa ei tule sovellettavaksi erillinen YVA-menettely valituksessa viitatus YVA-lain hankeluettelon liitteen 1 kohdan 9 f perusteella.

Koska asiassa on kysymys Rauman sataman laajennushankkeen muutoksesta, tulee asiassa arvioitavaksi YVA-menettelyn tarve hankeluettelon liitteen 1 kohdan 12 perusteella eli onko valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen tarkoittama hanke sellainen mainitun liitteen 12 kohdassa liitteen 1-11 kohdissa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaava hankkeen muutos, joka olisi tullut käsitellä YVA-menettelyssä. Hallinto-oikeus arvioi tältä osin, että valituksenalaisen päätöksen tarkoittama sataman laajennusalue ei ole koko satama-alueeseen verrattuna merkittävä, eivätkä myöskään hankkeen ympäristövaikutukset ole laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavissa hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin.

Edellä olevan perusteella hankkeeseen ei ole sovellettava YVA-lain 3 §:n 1 momentin perusteella YVA-menettelyä. YVA-lain 3 §:n 1 momentin soveltamisen lisäksi on kuitenkin arvioitava, onko valituksenalaisen päätöksen tarkoittama hanke sellainen YVA-lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu hanke, johon on sovellettava YVA-menettelyä tapauskohtaisesti.

Kun otetaan huomioon edellä esitetty ELY-keskuksen YVA-yhteysviranomaisena antama arvio siitä, ettei 3 §:n 2 momentin mukainen tapauskohtainen ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen sekä hankkeen ominaisuudet, sijainti, vaikutusten luonne ja alueella olevat muut toiminnot, hallinto-oikeus arvioi, ettei lupahakemuksen mukaisesta satama-alueen laajennushankkeesta voida katsoa aiheutuvan niin merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, että ympäristövaikutusten arviointimenettely tulisi suorittaa yksittäistapauksessa YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella.

Hallinto-oikeus katsoo samoin kuin ELY-keskus YVA-yhteysviranomaisena antamassaan lausunnossa, että vuonna 1998 laadittu YVA-menettely on sisältänyt sataman laajenemisen Ulko-Petäjäksi alueelle ja toiminnan ympäristövaikutusten arvioinnin. Vuoden 2009 YVA-menettelyssä sataman laajennus Ulko-Petäjäksi alueella on sisällytetty 0-vaihtoehtoon, joka

asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella on tosiasiallisesti ollut 0+-vaihtoehto.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintoviraston päätöstä ei ole syytä kumota ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvien valitusperusteiden johdosta.

Sedimenttitutkimusten riittävyys

Sedimenttitutkimukset täyttävät sedimenttien ruoppaus ja läjitysohjeen (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2015) suositukset. Yksittäisiä tutkimuspisteitä sijoituu sekä itse laiturialueelle että sen välittömään läheisyyteen. Asiassa ei ole esitetty mitään sellaista, että alueella olisi tullut käyttää tiheämpää havaintopisteverkkoa. Hallinto-oikeus katsoo siten, että tutkimustulokset edustavat riittäväällä tarkkuudella niin laiturin alle jäävää aluetta, kuin laiturin edustan ruopattavaa aluetta. Sedimenttitutkimukset on tehty asianmukaisesti ja ne ovat olleet riittävät pilaantuneiden sedimenttien selvittämiseksi ruoppaus- ja laiturialueella.

Luvan myöntämisen edellytykset

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla lupa myönnetään vesitaloushankkeelle, jos hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Luvan myöntämisen edellytyksiä arvioidaan siten hyöty-haitta-vertailun eli intressivertailun perusteella.

Hanke mahdollistaa uuden satamanosan ja laiturin käyttöönoton, jolla on merkittävä vaikutus Rauman sataman toiminnalle. Sataman toimintaedellytysten parantumisella saavutetaan yleisinä etuina huomioon otettavia alueellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä. Hankkeen toteuttamisesta voidaan katsoa aiheutuvan paikallista haittaa veden samentumisena merialueella ja mahdollisten ravinteiden ja haitta-aineiden pitoisuuksien nousemisena läheisellä merialueella. Haitan on kuitenkin katsottava olevan töiden aikaista, väliaikaista haittaa. Kun otetaan huomioon alueella jo oleva toiminta, hankkeen ei voida katsoa aiheuttavan pysyvää yksityistä haittaa.

Hallinto-oikeus katsoo edellä todetun perusteella, että hankkeesta yleisille eduille saatavaa hyötyä voidaan pitää huomattavana verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Luparatkaisun täsmennys ja lupamääräyksen 3 muutos

Valituksessa on esitetty, että lupa on myönnetty oleellisesti hakemusta ja sen täydennyksen hakemussisällön määrittelyä laajempuna. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että vaikka itse lupahakemusasiakirjassa (Vesilain mukainen lupahakemus, Rauman Satama Oy, 21.12.2018) ei ole mainittu erikseen laiturin taustan täyttöä, niin hakemuksen liitteenä olleesta laiturin suunnitelmaselostuksesta (Ulko-Petäjäksiänsen laituri, suunnitelmaselostus, 8.5.2019) ja sen liitteinä olleista suunnitelmapiirustuksista käy ilmi, että lupaa on haettu itse laiturirakenteelle sekä sen taustan täytölle noin 4,5 hehtaarin alueelta. Näin ollen

lupaa ei ole myönnetty hakemusta laajempaan. Aluehallintoviraston valitukselta antaman lausunnon mukaan valituksenalaisen päätöksen luparatkaisussa laiturilla on tarkoitettu kokonaisuutta eli hakemuksen mukaista laituria täyttöineen. Edellä olevan perusteella hallinto-oikeus on täsmentänyt aluehallintoviraston luparatkaisua lisäämällä siihen maininnan luvan myöntämisestä laiturirakenteen rakentamisen edellyttämään vesialueen täyttämiseen 4,5 ha:n alueelta. Näin ollen lupamääräyksen 3 ensimmäisen kappaleen viimeinen lause on poistettu tarpeettomana.

Lupamääräyksen 1 muuttaminen

Hankesuunnitelmasta ja 25.1.2019 päiväystä sedimenttitutkimusraportista ilmenee, että myös laiturirakenteen alta kuorintaruopataan pilaantuneet sedimentit, vaikka suunnitelmapiirustuksissa laiturin alle jäävää aluetta ei ole erikseen merkitty. Hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä siten, että 25.1.2019 päivätyn sedimenttitutkimusraportin mukaiset pilaantuneisuustason 2 sedimentit on kuorintaruopattava myös laiturirakenteen alta. Koska kaikki sedimenttitutkimuksessa selvitetty pilaantuneisuustason 2 sedimentit on poistettava, ei kuorintaruopattavien massamäärien määrittäminen lupamääräyksessä ole tarpeen. Hallinto-oikeus on siten poistanut lupamääräyksen viimeisen lauseen.

Hylätyt lupamääräysten muutosvaatimukset

Asiassa saadun selvityksen mukaan osa ruoppausalueesta sijoittuu käytössä olevalle Valkeakaran väyläalueelle ja Petäjäksen alusten kääntöalueelle. Näillä alueilla suodatinkangasverhon käyttö on hankalaa laivaliikenteen vuoksi. Ruoppauksesta aiheutuvaa samentumista ja samentumasta aiheutuvaa haittaa vähentävät ne seikat, että pilaantuneet sedimentit ruopataan suljettavalla kauhalla, kaikki läjittäminen tehdään suljettuihin altaisiin ja ruoppaus- ja louhintatyöt ovat kiellettyjä kalojen kutuaikaan ja lintujen pesimäaikaan. Ennalta arvioiden samentuminen jää lyhytaikaiseksi ja paikalliseksi eikä lähialueilla ole tiettävästi samentumiselle erityisen herkkiä kohteita. Kun edellä kerrotun lisäksi otetaan huomioon se, että hakemuksessa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaan samentumista tarkkaillaan automaattisilla jatkuvatoimisilla mittauslaitteilla, jolloin mahdollinen samentuman haitallinen leviäminen epäedullisissa olosuhteissa havaitaan nopeasti ja haittoja pystytään rajoittamaan ruoppaustöitä säätämällä, hallinto-oikeus katsoo, että asiassa ei ole tarpeen erikseen määrätä suodatinkangas- tai kuplaverhon käytöstä.

Hallinto-oikeus arvioi, ettei valituksenalaisen päätöksen mukaisista töistä, ottaen huomioon toiminnan luonne satama-alueella sekä päätöksessä asetetut lupamääräykset, aiheudu sellaista virkistyskäyttöhaittaa, että kaikkien töiden kieltäminen 1.6.-31.7 olisi perusteltua. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että töiden mahdollisimman yhtäjaksoisella suorittamisella työnaikaiset haitat vähenvät verrattuna siihen, että työ jaksottuisi pidemmälle ajanjaksolle. Edellä olevan perusteella vaatimus kaikkien töiden kieltämisestä 1.6.-31.7. on hylätty.

Lupamääräyksen 15 määräajat hankkeen toteuttamiselle ja toteuttamiseen ryhtymiselle ovat vesilain 3 luvun 8 §:n mukaiset. Asiassa ei ole ilmennyt syytä muuttaa määräaikoja. Näin ollen vaatimus lupamääräyksen 15 muuttamisesta on hylätty.

Lopputulokset

Edellä mainituilla perusteilla ja kun muutoin otetaan huomioon aluehallintoviraston ratkaisu perusteluineen, asiassa esitetyt vaatimukset ja saatu selvitys, aluehallintoviraston päätöksen kumoamiseen tai muuttamiseen enemmälti ei ole valituksen johdosta perusteita.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Rauman kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta yleisessä tietoverkossa kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Päätöksen tiedoksiantaminen

Pro Petäjäs ry:n on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille asiakumppaneilleen. Jos yhdistys tämän laiminlyö, se on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 § 55 § 2 mom, hallintolaki 56 § 2 mom. ja 68§)

Muutoksenhaku

Vesilain 15 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **27.7.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Pirjo Joutsenlahti ja Raija Uusi-Niemi sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Susanna Airiola.

Pirjo Joutsenlahti

Susanna Airiola

Raija Uusi-Niemi

Hallinto-oikeuden esittelijä

Natalia Buddén

Toimituskirjan antaja:

Laura Leinonen
ma. lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Pro Petäjäs ry ym., maksutta /
[REDACTED]

Jäljennös maksutta

Rauman Satama Oy

Rauman kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Rauman kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Rauman kaupunginhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
kalatalousviranomainen, sähköisestiVarsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Museovirasto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue, sähköisesti

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

LL

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>